

UCHWAŁA
KOMISJI KULTURY I ŚRODKÓW PRZEKAZU,
KOMISJI PRAW CZŁOWIEKA, PRAWORZĄDNOŚCI
I PETYCJI ORAZ KOMISJI SPRAW ZAGRANICZNYCH
I UNII EUROPEJSKIEJ
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 31 marca 2023 r.

w sprawie przeciwdziałania dezinformacji w Polsce

Dezinformacja, rozumiana jako świadome i celowe rozpowszechnianie fałszywych lub zmanipulowanych informacji, negatywnie wpływa na bezpieczeństwo obywateli. Zagroźa demokratycznemu państwu, niszczy spójność społeczną, generuje nieufność wobec nauki i instytucji publicznych. Aby przeciwdziałać temu zagrożeniu, potrzebne są systemowe rozwiązania, wspierające społeczeństwo obywatelskie, oraz zaangażowanie ośrodków państwowych.

Wobec wojny za wschodnią granicą i doświadczeń pandemii takie działania w Polsce już są spóźnione. Zaniedbania w tym zakresie przyczyniły się do zaostrzenia debaty publicznej, postępującej degradacji instytucji publicznych oraz polaryzacji społeczeństwa. Taka sytuacja stwarza również zagrożenie dla bezpieczeństwa kraju. Dezinformacja jest bowiem wykorzystywana przez zagraniczne podmioty państwowe, szczególnie Rosję, do ingerencji w wewnętrzne sprawy kraju. A także przez podmioty wewnętrzne – do manipulowania polskim społeczeństwem dla celów wyborczych.

Aby skutecznie przeciwdziałać dezinformacji, niezbędne jest podejście całościowe i długofalowe. Objąć nim należy tak ważne obszary życia publicznego, jak: edukacja, działalność mediów, polityka bezpieczeństwa, wsparcie społeczeństwa obywatelskiego czy prawodawstwo. Konieczna jest strategia postępowania państwa wobec tego zagrożenia. Należy w niej jasno określić cele, instytucje odpowiedzialne za konkretne zadania oraz wskazać metody i środki do ich dyspozycji.

Jednocześnie już teraz, kiedy Polska wchodzi w kampanię wyborczą, niezbędne są działania mające na celu przeciwdziałanie dezinformacji wymierzonej w jej przebieg.

Za szczególnie ważne uznajemy działania, które należy podjąć natychmiast:

- jak najszybsze wdrożenie Rozporządzenia Unii Europejskiej o usługach cyfrowych (Digital Services Act), bez oczekiwania na ostateczną datę wskazaną w akcie prawnym, tj. 17.02.2024 r., w tym powołanie koordynatora do spraw usług cyfrowych w konsultacji ze środowiskami obywatelskimi i parlamentarnymi;
- zwiększenie nadzorowania przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji realizacji przez telewizję i radiofonię zasad pluralizmu, bezstronności, wyważania i niezależności, kompetencji kontrolnych Państwowej Komisji Wyborczej, szczególnie w zakresie kontroli finansowania kampanii wyborczych oraz reklam politycznych w internecie;
- powołanie w Sejmie i Senacie bieżącej kadencji zespołów ekspertów, w celu monitorowania przebiegu kampanii wyborczej pod kątem zagrożeń dezinformacją prowadzoną przez podmioty zagraniczne, jak i wewnętrzne i informowania o tych zagrożeniach opinię publiczną;
- zaproszenie do Polski w okresie kampanii wyborczej misji obserwacyjnej Unii Europejskiej i OBWE w celu monitorowania jej przebiegu;

- podjęcie prac nad wprowadzeniem do placówek oświatowo-wychowawczych katalogu kompetencji informacyjnych, medialnych i cyfrowych oraz nauki krytycznego myślenia.

Ponadto postulujemy podjęcie działań legislacyjnych i administracyjnych mających na celu:

- opracowanie i przyjęcie strategii bezpieczeństwa informacyjnego państwa, a także jego strategii komunikacyjnej;
- utworzenie w Sejmie i Senacie stałych komisji ds. przeciwdziałania dezinformacji;
- zwiększenie przejrzystości finansowania działalności politycznej i związanej z nią komunikacji medialnej;
- wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego i instytucji demokratycznych w bezpośredniej walce z dezinformacją, a także ich funkcji kontrolnych, w szczególności w czasie kampanii wyborczych;
- wzmocnienie instytucji państwowych oraz samorządów w zakresie prowadzenia stałego dialogu obywatelskiego, obejmującego szeroki krąg środowisk i organizacji społecznych wszystkich sektorów, w celu budowania odporności społecznej na dezinformację;
- wprowadzenie działań związanych ze zwalczaniem polaryzacji społecznej.

Wzywamy wszystkie siły polityczne do podjęcia wysiłku w celu zbudowania jak najszerszego konsensusu do walki z dezinformacją w tym bezprecedensowym w wolnej Polsce kryzysie zaufania społecznego, zwłaszcza wobec trwającej jednocześnie i zagrażającej bezpieczeństwu międzynarodowemu wojny w Ukrainie.